

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Structuurvisie 2011–2021 en Bestemmingsplan buitengebied gemeente Coevorden

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

2 april 2012 / rapportnummer 2624-47

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Coevorden wil een Structuurvisie voor de hele gemeente en een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied vaststellen. Zowel de Structuurvisie als het bestemmingsplan zijn kaderstellend voor diverse m.e.r.(beoordelings)plichtige besluiten. Voor de besluitvorming over beide plannen wordt een gecombineerde plan-m.e.r.-procedure gevolgd.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER) **voor de Structuurvisie**. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Een beschrijving van de belangrijkste ambities van de gemeente voor de korte en middellange termijn, zodanig omschreven dat deze kunnen dienen als toetsingskader bij de beoordeling van alternatieven op doelbereik;
- Een beschrijving van de voorgenomen concrete ontwikkelingen in het uitvoeringsprogramma die hieruit voortkomen, waaronder ook de zoek- en ontwikkelgebieden voor de verschillende functies en zinvolle alternatieven hiervoor, inclusief de afwegingen bij de totstandkoming of het vervallen van alternatieven;
- Een beschrijving en onderbouwing van randvoorwaarden of beperkingen voor de voorgenomen ontwikkelingen ('milieugebruiksruimte') in het plangebied;
- Een beschrijving en beoordeling van de (maximale) effecten op natuur, bodem en water, landschap en leefomgeving op een detailniveau waaruit in elk geval blijkt of en waar zich knelpunten voor kunnen doen, inclusief een Passende beoordeling als significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten.

Voor het MER **voor het bestemmingsplan buitengebied** beschouwt de Commissie de volgende punten als essentiële informatie:

- Een beschrijving van de ontwikkelingen die in het bestemmingsplan (voorkeursalternatief) mogelijk worden gemaakt;
- Inzicht in de huidige situatie en de ontwikkelbehoefte van agrarische bedrijven in het plangebied;
- Een onderbouwing van de totstandkoming van alternatieven en van de gehanteerde referentiesituatie;
- Een beschrijving van de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, bodem en water, landschap, cultuurhistorie en leefomgeving, inclusief een Passende beoordeling als significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. Hierin is steeds een onderscheid gemaakt tussen de informatie die nodig is voor de Structuurvisie en voor het bestemmingsplan.

De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (notitie r&d) en beschouwt daarbij tevens de voorontwerp-Structuurvisie. In de voorontwerp-Structuurvisie wordt een uitgebreider uitvoeringsprogramma geschetst dan in de notitie r&d staat aangegeven. De Commissie gaat daarom ook in op andere projecten uit de Structuurvisie.

2. Achtergrond, doel, beleid en besluiten

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In de Notitie r&d en de voorontwerp Structuurvisie staat het nodige over de achtergronden van de planvorming. Beschrijf in het MER voor de Structuurvisie:

- welke ambities de gemeente op basis van de Structuurvisie op de lange termijn wil realiseren, inclusief ruimtereservering voor zoeklocaties voor de verschillende functies (met name grootschalige landbouw, grootschalige recreatie en windenergie)²;
- wat hoofd- en wat nevendoelestellingen zijn (welke doelen prioriteit hebben);
- welke toetsingscriteria en randvoorwaarden de gemeente daarbij hanteert.

Beschrijf in het MER voor het bestemmingsplan:

- welke ontwikkelingen de gemeente met het bestemmingsplan mogelijk wil maken;
- wat hoofd- en wat nevendoelestellingen zijn (welke doelen prioriteit hebben);
- welke toetsingscriteria en randvoorwaarden daarbij gelden (deels voortkomend uit de Structuurvisie).

2.2 Beleidskader

Neem in het MER een overzicht op van de relevante beleidskaders en benoem de eisen en randvoorwaarden die daaruit voortkomen voor de ontwikkelingsmogelijkheden in beide plannen. Ga in ieder geval in op:

- landelijke wet- en regelgeving en beleid, waaronder de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, de Wet op de archeologische monumentenzorg, de AMvB Ruimte, de in ontwikkeling zijnde Structuurvisie wind op land, het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen, het in ontwikkeling zijnde beleidskader voor stikstofdepositie (PAS) en overig beleid en regelgeving op het gebied van veehouderij, energie en milieu;
- provinciale regelgeving en beleid, onder meer ten aanzien van de opwekking van duurzame energie, waaronder windenergie (vastgelegd in de Omgevingsvisie Drenthe 2010 en

² Deze onderwerpen worden in diverse zienswijzen benadrukt.

de provinciale Omgevingsverordening)³, stiltegebieden, milieuactiegebieden, de streekplanuitwerking voor de EHS, 'ruimte voor ruimte' regelingen of de provinciale verordening over permanente bewoning, beleid aangaande bodembeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied, hydrologisch aandachtsgebied en verdroogd gebied, beleid ten aanzien van stikstofdepositie en Natura 2000 en eventueel beleid met betrekking tot cultuurhistorie en archeologie;

- projecten zoals 'Mooi Drenthe' (over ruimtelijke kwaliteit van bedrijventerreinen) en de plannen met betrekking tot het intergemeentelijk plan Geopark De Hondsrug;
- lokaal beleid en regelgeving, onder meer ten aanzien van cultuurhistorie, landschap en recreatie, waterplannen en plannen voor beekherstel;
- relevante ruimtelijke plannen in het aangrenzende Duitse gebied.

Veel van deze wet- en regelgeving, beleid en planvorming is in ontwikkeling; ga uit van wat vigerend is ten tijde van publicatie van het MER.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Presenteer in het MER op kaart de grenzen van het plangebied voor zowel de Structuurvisie als voor het bestemmingsplan.

Onderdelen Structuurvisie

De Commissie adviseert om het uitvoeringsprogramma van de Structuurvisie als voorgenomen activiteit te beschouwen. Beschrijf, op basis van de voorontwerp-Structuurvisie, de langetermijn-doelen/ambities van de gemeente op het gebied van:

- ontwikkeling van de landbouw;
- ontwikkeling van infrastructuur en transport over weg, spoor en water; met name de A37, mogelijke verdubbeling van de N34 en de versterking van de verbinding tussen de bedrijventerreinen Europark Coevorden en Emmtec te Emmen;
- uitbreiding/herstructurering van bedrijventerreinen in het kader van 'Dryport Coevorden';
- ontwikkeling van toerisme en recreatie, recreatief medegebruik en recreatieve ontsluiting, mede in relatie tot landschap, natuur en infrastructuur;
- alternatieve energieopwekking (met name windenergie) en de ontwikkeling van een nieuw cultuurlandschap ('energietransitie-landschap');
- behoud van bestaande en ontwikkeling van nieuwe landschappelijke- en natuurwaarden en waterstructuren alsmede de ruimtelijke samenhang hierin.

Beschrijf voor de verschillende ambities welke concrete stappen met het uitvoeringsprogramma worden gerealiseerd. Ga ook in op de niet-m.e.r.-plichtige of m.e.r.-beoordelingsplichtige ontwikkelingen die met de Structuurvisie beoogd worden. Beschrijf of

³ Zie ook de zienswijze van de Provincie Drenthe. Inmiddels heeft de Provincie Drenthe laten weten dat in 2020 in een totaal vermogen van 200-280 MW in de provincie wordt voorzien.

deze, al dan niet in cumulatie met bovenstaande planonderdelen, tot aanzienlijke milieueffecten kunnen leiden.

Locaties voor energieopwekking, zoals windturbines, kunnen aanzienlijke gevolgen voor landschap en leefomgeving hebben. Daarom moet de trechtering van zoekgebied(en) naar locatie(s) navolgbaar, op voldoende detailniveau en door middel van (onderling vergelijkbare) alternatieven worden uitgewerkt. Bouwstenen voor alternatieven kunnen zijn:

- locatiealternatieven, bijvoorbeeld (combinaties van) zoekgebieden die de Provincie Drenthe heeft aangewezen;
- het minimaal / maximaal op te stellen vermogen aan windenergie;
- aantallen turbines met verschillende vermogens, bijvoorbeeld tussen de 3 en 5 MW.

Toetsingscriteria voor de milieugebruiksruimte (zie §3.2 van dit advies) kunnen hierbij zijn:

- de gevolgen voor natuur;
- de hinder voor omwonenden;
- de effecten op de landschappelijke kernkwaliteiten en de ruimtelijke kwaliteit.

Onderdelen bestemmingsplan

Geef op hoofdlijnen een overzicht van alle planonderdelen van het bestemmingsplan en bespreek welke wel en welke niet in het MER worden onderzocht. Beschrijf in het MER hoeveel ruimte het bestemmingsplan (al dan niet via een wijzigingsbevoegdheid) mogelijk maakt voor de volgende activiteiten en welke randvoorwaarden daarbij gelden:

- intensieve veehouderijen;
- melkveehouderijen en grondgebonden veehouderijbedrijven;
- mestverwerking en -bewerking, waaronder biovergistingsinstallaties;
- natuurbehoud en natuurontwikkeling;
- ontwikkeling van het landschap;
- beekherstel en hydrologische maatregelen;
- waterberging;
- windenergie;
- grootschalige (verblijfs)recreatie.

Bij het opstellen van een MER voor bestemmingsplannen is het soms lastig om te bepalen welke elementen (bijvoorbeeld mogelijkheden voor uitbreiding van agrarische bedrijven) in het bestemmingsplan behoren tot het voornemen en welke tot de referentiesituatie (zie § 3.3) waarmee de effecten worden vergeleken. De Commissie hanteert de (mede op jurisprudentie gestoelde) basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen. Dit zijn voor het bestemmingsplan:

- alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook gestopte veehouderijbedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is;
- 'illegale' situaties die worden gelegaliseerd.

Ga ook in op de niet m.e.r.-plichtige ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt voor zover deze onderdelen aanzienlijke milieugevolgen hebben, al dan niet in cumulatie met de ontwikkeling van de landbouw en alternatieve energiebronnen.

3.2 Alternatieven

Het is van belang om de haalbaarheid en eventuele randvoorwaarden voor de in beide plannen beoogde ontwikkelingen in beeld te brengen. Hieruit volgt of het nodig is om alternatieven te onderzoeken en welke alternatieven in beginsel mogelijk zijn. Hierbij adviseert de Commissie de volgende werkwijze:

Bepaal allereerst de **milieugebruiksruimte** in het plangebied (van beide plannen):

- 1) Inventariseer welke waarden door de beoogde ontwikkelingen beïnvloed kunnen worden;
- 2) Bepaal de randvoorwaarden die volgen uit bestaande wet- en regelgeving zoals lucht, geluid, geur en natuur. Ga hierbij waar mogelijk en relevant ook in op provinciaal en landelijk beleid dat in ontwikkeling is;
- 3) Bepaal, voor zover deze voorwaarden niet volgen uit bestaande wet- en regelgeving, criteria aan de hand waarvan getoetst kan worden of ontwikkelingen al dan niet wenselijk zijn in bepaalde deelgebieden;⁴
- 4) Beschrijf de ruimte die er is voor toename van de milieubelasting, met name door veehouderij en windturbines; de 'milieugebruiksruimte'. Dit wordt bepaald door de in de vorige stappen bepaalde criteria en de bestaande milieubelasting. Besteed hierbij in elk geval aandacht aan:
 - vermestende en verzurende stoffen, niet alleen vanuit de intensieve veehouderij, maar ook vanuit rundveehouderij en mestverwerking/-bewerking;
 - gevoeligheid van kwetsbare natuur voor depositie van vermestende en verzurende stoffen, mede in relatie tot de heersende achtergronddepositie;
 - randvoorwaarden in relatie tot geur- of geluidsgevoelige objecten;
 - de huidige en gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en de bestaande cultuurhistorische waarden;
 - de ontwikkeling en ruimtelijke spreiding van toerisme en recreatie.

Doorloop vervolgens voor het uitvoeringsprogramma van de **Structuurvisie** de volgende stappen:

- 5) Beschrijf de milieueffecten van de beoogde ontwikkelingen in de beoogde deelgebieden, om de 'hoeken van het speelveld' in beeld te krijgen. Voor windenergie kan dat bijvoorbeeld aan de hand van globale inrichtingsschetsen van clusters/lijnen van windturbines;
- 6) Geef aan of er knelpunten kunnen ontstaan ten aanzien van norm- en streefwaarden (wettelijk vastgelegd of volgend uit eigen beleid, zie stappen 2 en 3);
- 7) Ontwikkel waar zinvol alternatieve zoeklocaties of alternatieven in de omvang van de beoogde ontwikkelingen. Aandachtspunten hierbij kunnen zijn:
 - de mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik;
 - de mogelijkheden om door middel van uitbreiding de landschappelijke kwaliteiten van bestaande voorzieningen te verbeteren.

En voor de in het **bestemmingsplan** mogelijk gemaakte ontwikkelingen de volgende stappen:

- 8) Breng de maximale milieueffecten van het beoogde bestemmingsplan in beeld, zoals toename van de emissie van stikstof, geur en fijn stof in een 'worst case scenario';

⁴ Voor aspecten zoals luchtkwaliteit, geluid, geur en stikstofdepositie in natuurgebieden bestaan norm- en streefwaarden die volgen uit wet- en regelgeving; voor aspecten zoals aantasting van het landschap bestaan deze niet. Om optredende effecten in dat geval toch te kunnen toetsen is het van belang dan de gemeente zelf aangeeft wat zij 'aanvaardbaar' acht in relatie tot de kwaliteit van de leefomgeving.

- 9) Breng de in de gemeente bestaande behoefte aan uitbreiding, hervestiging en nieuwvestiging van activiteiten met milieueffecten (zoals intensieve veehouderij, rundveehouderij en –indien van toepassing– grootschalige recreatie) in beeld;
- 10) Geef aan welke ruimte de gemeente zelf aan (nieuwe) initiatieven kan en wil geven in het bestemmingsplan, op basis van de beschikbare milieugebruiksruimte, de reële behoefte en de toe- en afname in milieubelasting.
- 11) Ontwikkel bij signalering van knelpunten alternatieven op basis van sturingsmogelijkheden van het bestemmingsplan.⁵ Sturingsmogelijkheden zijn bijvoorbeeld:
 - aanvullende zonering;
 - specifieke ontwikkelruimte voor de landbouw in bepaalde (deel)gebieden;
 - het faciliteren van bedrijfsverplaatsingen;
 - saneren van niet gebruikte milieuvergunningen of herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties;
 - beeldkwaliteitsregels voor maat, schaal en uitstraling van bebouwing.

De milieugebruiksruimte voor het bestemmingsplan is ook van belang voor toekomstige bestemmingsplanuitwerkingen: nieuwe ontwikkelingen kunnen dan individueel getoetst worden aan de voor dit bestemmingsplan reeds in beeld gebrachte milieugebruiksruimte.

3.3 Referentiesituatie

Vooral voor het bestemmingsplan is belangrijk de juiste referentiesituatie te hanteren; deze is, samen met norm- en streefwaarden, bepalend voor de milieugebruiksruimte. De Commissie onderschrijft de redenering in de notitie r&d dat referentie 3 gebruikt kan worden voor de toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden (Passende beoordeling) en referentie 4 voor de toetsing van de overige effecten.

Activiteiten waarover nog geen (ontwerp) besluit is genomen horen in principe **niet** tot de autonome ontwikkeling. Dit betekent dat de te verwachten ontwikkeling van veehouderijbedrijven in de planperiode niet tot de autonome ontwikkeling behoort. Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen.

4. Milieugevolgen van de Structuurvisie

4.1 Algemeen

Het MER voor de Structuurvisie dient als achtergrond en onderbouwing bij afwegingen omtrent mogelijke projecten uit het uitvoeringsprogramma. Uit het MER moet in elk geval blijken of er knelpunten kunnen ontstaan en of deze knelpunten met maatregelen kunnen worden opgelost. Het MER moet een gelijkwaardige beschrijving bevatten van:

⁵ Dit in tegenstelling tot de 'alternatieven' die in de notitie r&d worden beschreven; dit zijn ontwikkelscenario's binnen de ruimte die het beoogde bestemmingsplan biedt.

- de bestaande milieutoestand;
- de autonome milieuontwikkeling;
- milieueffecten van de alternatieven.

Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Geef indien relevant bandbreedtes, leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer.

4.2 Natuur

4.2.1 Algemeen

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. Schets voor de Structuurvisie op hoofdlijnen de natuurkwaliteit in het studiegebied (wat maakt de streek bijzonder/waardevol) en beschrijf de actuele ontwikkelingen of knelpunten. Geef aan of het plan naast de natuureffecten door verzurende en vermestende emissies⁶ nog andere natuureffecten kan hebben, zoals verstoring of verdroging.

4.2.2 Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die behoren tot de provinciale Ecologische hoofdstructuur (EHS). Houd er bij het bepalen van het studiegebied rekening mee dat activiteiten die door de Structuurvisie worden mogelijk gemaakt gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden buiten de gemeente (bijvoorbeeld door stikstofdepositie). Neem een duidelijke kaart op van het studiegebied met daarbinnen de ligging van het plangebied en de beschermde natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden

Toets de gevolgen van de activiteiten die de Structuurvisie mogelijk maakt voor de omliggende Natura 2000-gebieden, op een detailniveau dat overeenkomt met het detailniveau van de Structuurvisie. Beschrijf hiertoe de activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld door toename van stikstofdepositie, veranderingen in waterhuishouding, verstoring (recreatie) of barrièrewerking (windturbines). Geef per activiteit aan welke Natura 2000-gebieden beïnvloed kunnen worden (en hoe) en geef aan hoe nadelige gevolgen gemitigeerd kunnen worden.

⁶ De belangrijkste verzurende en vermestende stoffen zijn ammoniak (NH₃), stikstofoxiden (NO_x) en zwaveldioxide (SO₂). Stikstofverbindingen hebben een vermestende werking.

Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen (afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten) significant negatieve gevolgen kan hebben voor de Natura 2000-gebieden moet een Passende beoordeling opgesteld worden.⁷ Het ligt voor de hand de gevolgen van de activiteiten van de Structuurvisie en bestemmingsplan in één document 'passend te beoordelen'. De Commissie verwacht dat met name een toename van stikstofdepositie als gevolg van uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijbedrijven tot knelpunten zou kunnen leiden. De overige activiteiten die mogelijk worden gemaakt dienen voor zover relevant ook in de Passende beoordeling aan bod te komen. Onderzoek, indien van toepassing, in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast door de plannen.⁸ De Passende beoordeling dient deel uit te maken van het MER⁹.

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor de EHS-gebied(en) in en rond het plangebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt volgens de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voornemen hierin past.¹⁰

Soortenbescherming

Beschrijf de bijzondere en beschermde soorten binnen het plangebied, bijvoorbeeld gestructureerd per landschapstype (zoals weidevogelgebied en beekdalen). Geef aan welke ontwikkelingen negatieve of positieve gevolgen kunnen hebben voor beschermde soorten. Geef aan hoe voorkomen kan worden dat ontwikkelingen waarvoor de Structuurvisie het kader is afbreuk kunnen doen aan de gunstige staat van instandhouding van op grond van de door de Flora- en faunawet beschermde soorten.

De Structuurvisie biedt een kader voor onder andere de realisatie van (opstellingen van) windturbines. Windturbines kunnen leiden tot extra sterfte onder vleermuizen en vogels door aanvaring met een turbine en tot aantasting van leefgebied van deze soortgroepen door barrièrewerking en verstoring. Beschrijf daarom in het MER op hoofdlijnen:

- het gebied waar beschermde soorten beïnvloed kunnen worden door aanlegwerkzaamheden. Geef aan hoe voorkomen kan worden dat aanlegwerkzaamheden afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten;

⁷ Zie hiervoor o.a. de Leidraad bepaling significantie van het Steunpunt Natura 2000.

⁸ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn. Een project of plan kan alleen doorgaan als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen. Deze houdt in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling (inclusief locatiealternatieven)?
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁹ De Passende beoordeling kan ook een aparte bijlage zijn waarvan de hoofdconclusies in het MER zelf zijn verwerkt.

¹⁰ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS. Externe werking (bijvoorbeeld wegverbreding buiten de EHS met gevolgen door licht, geluid en depositie op nabijgelegen EHS-natuur) maakt geen deel uit van het toetsingskader. De milieueffecten moeten echter wel in het MER worden beschreven.

- de effecten op vleermuizen per soort door sterfte en aantasting van foerageroutes door barrièrewerking. Ga voor relevante soorten in op de gevolgen voor populaties;
- een onderbouwde indicatie van het te verwachten aantal aanvaringslachtoffers onder broedvogels¹¹, in het gebied verblijvende vogels buiten het broedseizoen (rekening houdend met slaaptrekbewegingen) en onder vogels tijdens de seizoenstrek.¹² Zet de ingeschatte extra sterfte indien relevant af tegen de ‘natuurlijke sterfte’;
- de verstoring en aantasting van het leefgebied van broedvogels en pleisterende ganzen, watervogels en steltlopers door barrièrewerking¹³;
- relevante mitigerende maatregelen.

4.3 Landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie)

Bestaande en nieuwe kwaliteiten

Beschrijf de aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische kwaliteiten en elementen en de samenhang hiertussen in het plangebied en geef een waardering van deze aanwezige kwaliteiten en elementen.¹⁴ Voor het ‘nieuwe energielandschap’ maken de bestaande NAM-installaties hier ook deel van uit. Beschrijf vervolgens op hoofdlijnen de effecten van het uitvoeringsprogramma van de Structuurvisie op deze kwaliteiten en elementen.

Dit kan gaan om:

- negatieve effecten op bestaande kwaliteiten en elementen, bijvoorbeeld door schaalvergroting, aantasting van bestaande patronen of openheid, doorsnijding van recreatieve routes of aantasting van cultuurhistorische / geomorfologische structuren en elementen;
- positieve effecten; kansen om bestaande kwaliteiten en elementen te versterken;
- toevoeging van nieuwe kwaliteiten en elementen.

Het is van belang dat landschapseffecten en wijze van inpassing van nieuwe elementen en (recreatieve) verkeersroutes op een inzichtelijke wijze gevisualiseerd worden.

Windenergie

Aparte aandacht verdienen de effecten van ontwikkelingsmogelijkheden voor windenergie. De nieuwe generatie windturbines heeft een dusdanige afmeting dat zij de maat en schaal van het landschap verre overstijgen en van grote afstand zichtbaar zijn in het landschap. Het beleid van Rijk en provincies is erop gericht dat locaties op minder dan 10 km afstand van elkaar in onderlinge samenhang worden ontworpen en beoordeeld. Dit is ook de (maximale) afstand waarop moet worden beoordeeld of er sprake is van visuele interferentie met bestaande parken (bijvoorbeeld in Duitsland), andere hoge elementen (zoals hoogspanningsmasten) of interferentie binnen clusters. Geef daarom aan:

- hoe de zoekgebieden voor windenergie aansluiten bij Rijks- en provinciaal beleid;

¹¹ Gebruik hiervoor bv. de zogenaamde ‘route 2-rekenformule’ van Bureau Waardenburg of een vergelijkbare kwantitatieve benadering, die op basis van o.a. vliegbewegingen en rotoroppervlak de aanvaringskans per soortgroep berekent.

¹² Bij trekvogels kan een onderbouwde inschatting per soortgroep (bijv. ganzen en steltlopers) volstaan.

¹³ Geef relevante slaapplekken/rustplaatsen, (ganzen)foerageergebieden en -routes en belangrijke broedgebieden (weidevogels) aan op kaart en kwantificeer en specificeer voor de afzonderlijke soorten voor zover mogelijk/zinvol.

¹⁴ Hiervoor kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van de ‘Handreiking cultuurhistorie in m.e.r. en MKBA’ (RCE, 2008).

- welke criteria worden gehanteerd voor inpassing in het landschap, mede met het oog op de bestaande windparken aan de andere (Duitse) zijde van de grens.¹⁵

4.4 Bodem en water

Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van de relevante activiteiten, zoals herstel van natuurlijke beekoevers, hydrologisch herstelbeheer in beekdalen en waterberging op

- de bodemkwaliteit;
- de geomorfologie;
- kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlaktewater.

De Commissie adviseert de voor de m.e.r. relevante resultaten van de watertoets in het MER op te nemen. Geef aan hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

4.5 Leefomgeving

Verkeer

Beschrijf op hoofdlijnen de verkeerstoename in het plangebied door het uitvoeringsprogramma van de Structuurvisie. Ga hierbij in op:

- de verwachte toename van transport over weg, spoor en water;
- beoogde infrastructurele aanpassingen (verdubbeling N34, aanpassingen van spoor en kanalen);
- de toename van verkeer door recreatie en toerisme;
- effecten van een nieuwe grootschalige recreatieve voorziening.

Geluid

Maak inzichtelijk in hoeverre de zoeklocaties voor windturbines, bedrijventerreinen en aanpassingen aan de infrastructuur in de alternatieven kunnen leiden tot toename van geluid. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidsbeleid. Besteed daarbij ook aandacht aan de cumulatie van geluid, zoals ten gevolge van agrarische activiteiten, verkeer, recreatie en windturbines en toets de uitkomsten aan de beoogde gebiedskwaliteit ten aanzien van geluid.

Geluidhinder kan een onderscheidend aspect zijn bij de beoordeling en de invulling van de zoeklocaties voor windenergie. Daarom adviseert de Commissie in het MER ook aandacht te besteden aan de milieubelasting onder de wettelijke normen. Naast het daadwerkelijke geluidsniveau bepalen overigens ook andere, niet akoestische, factoren of en in welke mate mensen hinder ondervinden van windturbines.¹⁶

Presenteer in het MER voor de verschillende zoeklocaties, waar relevant:

- een raming van het aantal woningen binnen de invloedssfeer van de zoeklocaties;

¹⁵ Ook in zienswijzen wordt hierop gewezen.

¹⁶ Waaronder zichtbaarheid van de turbines, economisch voordeel en draagvlak/participatie. Zie bijvoorbeeld het briefrapport van G.P. van den Berg en N.M. Kuijeren, 2008, *Windturbines: invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden*, 609333002/2008, RIVM, Bilthoven.

- de gecumuleerde geluidbelasting van de windturbines in combinatie met de bestaande windparken en overige geluidbronnen op de leefomgeving;
- de kans op hinder door laagfrequent geluid;¹⁷
- maatregelen om aan wettelijke eisen te voldoen en mogelijkheden om hinder te beperken.

Externe veiligheid

Externe veiligheid is met name relevant voor de zoeklocaties voor bedrijventerreinen met containeroverslag en alternatieve energie, zoals windparken. Stel in grote lijnen per zoeklocatie de risicocontouren vast en ga na of er onaanvaardbare risico's ontstaan voor mensen, verkeer, waterkeringen/sluizen en bedrijven. Geef aan welke beperkingen voor de zoeklocaties ontstaan door de aan te houden afstanden tot (vaar)wegen, spoorlijnen, hoogspanningsleidingen, gasleidingen en radar t.b.v. het vliegverkeer¹⁸.

Overige hinder

Beschrijf voor zoekgebieden voor windenergie in aanvulling op het hierboven genoemde:

- de noodzakelijke mitigerende maatregelen om aan de wettelijke eisen te voldoen;
- mogelijkheden om overlast, bijvoorbeeld door slagschaduw en lichthinder te beperken (ook buiten de wettelijke normen).

5. Milieugevolgen van het bestemmingsplan

5.1 Algemeen

In het bestemmingsplan worden concrete regels voor het buitengebied vastgelegd. In het MER moeten de maximale gevolgen van de toepassing van deze regels beschreven worden. Beschrijf daartoe in het MER alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten, die het bestemmingsplan mogelijk maakt, inclusief mogelijke ontheffingen en vrijstellingen. Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen: hiervan moeten de worst case effecten in het MER beschreven worden.

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Het MER moet een gelijkwaardige beschrijving bevatten van:

- de bestaande milieutoestand;
- de autonome milieuontwikkeling;
- milieueffecten van de alternatieven.

Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten –waar relevant– ook cumulatief in beeld.

¹⁷ Daarbij kan indicatief getoetst worden aan de zgn NSG-curve of Vercammencurve voor laagfrequent geluid.

¹⁸ Volgens planning zal op 1 juli 2012 nieuw beleid (inclusief rekenmethode) t.a.v. radarverstoring in werking treden. Overleg met de betrokken ministeries is raadzaam.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Beschrijf bij mogelijke knelpunten (bijvoorbeeld de depositie van verzurende en vermestende stoffen en recreatiedruk op kwetsbare natuur of de geluidscontouren van windturbinelocaties) de effecten kwantitatief. Onderbouw de keuze van rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de milieueffecten worden bepaald. Geef indien relevant bandbreedtes, leemten in kennis en onzekerheden in de effectbeschrijving weer.

5.2 Natuur

5.2.1 Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het bestemmingsplan op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die behoren tot de provinciale Ecologische hoofdstructuur (EHS). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Houd er bij het bepalen van het studiegebied rekening mee dat activiteiten die door de beide plannen worden mogelijk gemaakt gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden buiten de gemeente (externe werking). Presenteer per gebied de begrenzingen van het gebied op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Beschrijf ten minste voor de Natura 2000-gebieden Mantingerzand, Bargerveen, Hugelgraberheide (Nds), Dalum-Wietmarscher Moor und Georgsdorfer Moor (Nds):

- de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit¹⁹ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele verspreiding en populatieomvang van soorten en ontwikkelingen daarin.

Besteed bij de beoordeling van de gevolgen voor de omliggende Natura 2000-gebieden expliciet aandacht aan stikstofdepositie. Beschrijf de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op de Natura 2000-gebieden. Presenteer daarvoor de volgende kwantitatieve informatie:

- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃; NO_x, SO₂) in het gebied;²⁰
- de voor verzuring gevoelige habitattypen en de kritische depositiewaarde²¹:

¹⁹ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van het ministerie van EL&I.

²⁰ Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie recente gegevens. Deze gegevens zijn op te vragen bij het RIVM en - indien beschikbaar - bij de provincie Drenthe.

²¹ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008).

- de toename aan stikstofdepositie van het voornemen afzonderlijk op verschillende meetpunten in de Natura 2000-gebieden;
- de mogelijke (verdere) overschrijding van de kritische depositiewaarden;
- of, in cumulatie met andere plannen of activiteiten, aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebied kan optreden.

Onderzoek, indien van toepassing, in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast (zie paragraaf 4.2 van dit advies).

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor de EHS-gebied(en) in en rond het plangebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Doe dit voor de Wav-gebieden afzonderlijk conform de werkwijze zoals geschetst bij Natura 2000. Voor de EHS geldt een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voornemen hierin past.²²

5.2.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.²³ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden.²⁴ Geef in dat geval aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

5.3 Landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie)

Voor de Structuurvisie zijn de aanwezige landschappelijk en cultuurhistorische kwaliteiten en elementen geïnventariseerd. Beschrijf in het MER de effecten van het bestemmingsplan op deze kwaliteiten en elementen. Dit kan gaan om:

- negatieve effecten op bestaande kwaliteiten en elementen, bijvoorbeeld door schaalvergroting, aantasting van de openheid of de aantasting van bestaande patronen;
- positieve effecten; kansen om bestaande kwaliteiten en elementen te versterken;
- toevoeging van nieuwe kwaliteiten en elementen.

Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654.

²² Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de Spelregels EHS.

²³ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl. Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrictlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

²⁴ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

Geef aan waar en hoe negatieve effecten via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt. Dit kan bijvoorbeeld door regels te formuleren voor de inpassing van nieuwe bebouwing en (recreatieve) verkeersroutes die erop gericht zijn de herkenbaarheid en beleving van het landschap te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. Maak dit visueel inzichtelijk door middel van kaart- en beeldmateriaal.

Presenteer, als windturbines in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, in het MER:

- een kwantitatieve visualisatie door middel van een zichtbaarheidsanalyse;²⁵
- kwalitatieve visualisaties door middel van fotomontages, gezien vanaf het maaiveld. Geef bij elke visualisatie/standpunt de locatie aan op een kaart en beschrijf de beleving. Maak visualisaties vanuit verschillende standpunten (Coevorden en de diverse dorpen, belangrijke infrastructuur en vanuit Duitsland), zowel dichtbij als van grotere afstand.

Uit de visualisaties moeten in ieder geval de effecten op de grootschalige openheid en de beschermde stads- en dorpsgezichten blijken.

5.4 Leefomgeving

Verkeer

Beschrijf op hoofdlijnen de verkeerstoename in het plangebied door ontwikkelingen in landbouw en recreatie, alsmede wat dit betekent voor de verkeersveiligheid in het plangebied.

Luchtkwaliteit

Beschrijf, om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof en NO₂, ook onder de grenswaarden.²⁶ Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen middels contourenkaarten²⁷ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.²⁸ Eenvoudiger berekeningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden.

Geur

Bepaal de (cumulatie van) geurhinder. Geef weer welke milieugebruiksruimte voor geurhinder aanwezig is voor de verschillende gebiedscategorieën. Maak daarbij gebruik van kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus.

Geef aan hoe de referentiesituatie en de alternatieven zich verhouden tot de Wet geurhinder en veehouderij en gemeentelijk geurbeleid (indien van toepassing). Betrek hierbij ook geurbeleid van de omliggende gemeenten, als dat van invloed kan zijn op de eigen gemeente.

²⁵ Bijvoorbeeld de viewshed methode.

²⁶ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

²⁷ Gebruik klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien breedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheiden.

²⁸ Gebruik de Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Gevoelige objecten zijn kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen, woningen. Gevoelige groepen zijn kinderen, ouderen, mensen met long- of hartziekten.

Geluid

Maak inzichtelijk in hoeverre de alternatieven kunnen leiden tot toename van geluid. Ga in op de ligging van geluidsgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidsbeleid. Besteed daarbij ook aandacht aan de cumulatie van geluid, zoals ten gevolge van agrarische activiteiten, verkeer, recreatie en windturbines en toets de uitkomsten aan de beoogde gebiedskwaliteit ten aanzien van geluid.

Beschrijf indien plaatsing van windturbines in het bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt (al dan niet door middel van een wijzigingsbevoegdheid):

- de geluidcontouren (L_{den} en L_{night}) rondom de zones waar windturbines worden mogelijk gemaakt, bijvoorbeeld in 5 dB-klassen;
- de ligging en het aantal woningen en gevoelige bestemmingen in deze contouren;
- de kans op hinder door laagfrequent geluid;²⁹
- het aantal gehinderden door geluid van de windturbines;³⁰
- mitigerende maatregelen om aan de wettelijke eisen te voldoen en mogelijkheden om de hinder te beperken.

Overige hinder

Beschrijf voor grootschalige activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt:

- Indien van toepassing: de contouren voor slagschaduw (van alle windturbines gezamenlijk) per zoeklocatie en de zichtbaarheid van de turbines;
- mogelijke lichthinder door verlichting, bijvoorbeeld van windparken of veehouderijen;
- mitigerende maatregelen om aan de wettelijke eisen te voldoen en mogelijkheden om de hinder te beperken (ook buiten de wettelijke normen).

Bepaal voor eventuele windturbines de ligging van de risicocontouren conform het Handboek Risicozonering Windturbines (2005). Geef aan welke inrichtingsbeperkingen er voor windturbines zijn door de aan te houden afstanden tot (vaar)wegen, spoorlijnen, hoogspanningsleidingen, gasleidingen, laagvliegroutes en radar t.b.v. het vliegverkeer.

Gezondheid

Ga in op de volksgezondheid en kwaliteit van de leefomgeving in het gebied en de mogelijke (cumulatieve) effecten van de alternatieven hierop. Beschrijf daartoe in het plan-MER:

- de risico's met betrekking tot zoönosen³¹, zoals o.a. MRSA³² en Q-koorts;
- de gevolgen van effecten op luchtkwaliteit en geluid voor de volksgezondheid;
- mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.³³

²⁹ Daarbij kan indicatief getoetst worden aan de zgn. NSG-curve of Vercammencurve voor laagfrequent geluid.

³⁰ Bijvoorbeeld met behulp van de curves van TNO (Janssen, S.A., H. Vos en A.R. Eisser (2008) Hinder door geluid van windturbines – dosis-effectrelaties op basis van Nederlandse en Zweedse gegevens. Delft, TNO rapport 2008-D-R1051/B).

³¹ Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen.

³² Infectie veroorzaakt door de Meticilline (antibioticum)-resistente Staphylococcus aureus bacterie.

³³ Maak hierbij bijvoorbeeld gebruik van:

- het RIVM briefrapportnr. 215011002: Volksgezondheidsaspecten van veehouderijmegabedrijven in Nederland. Zoönosen en antibioticumresistentie.
- het rapport 'Mogelijke effecten van intensieve-veehouderij op omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen', Institute for Risk Assessment Sciences van de Universiteit Utrecht,

5.5 Bodem en water

Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit en kwaliteit). De Commissie adviseert de relevante resultaten van de watertoets in het MER op te nemen. Geef aan hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

6. Overige aspecten en presentatie

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in kennis' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda), dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen en relevante deelgebieden.

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is belangrijk om te kunnen beoordelen of activiteiten binnen de milieugebruiksruimte blijven (of bijvoorbeeld voldoende afname van depositie wordt bereikt) en de ambities van de plannen gehaald worden. Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken waarbij de ontwikkelingen in het gebied, en in het bijzonder die van de depositie, worden afgezet tegen de nagestreefde ontwikkeling. Daarbij past een plan van aanpak in geval de nagestreefde depositiewaarde niet wordt gerealiseerd. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk. Beschrijf daarom in het MER hoe de gemeente invulling gaat geven aan de monitoring en evaluatie.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Coevorden

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van gemeente Coevorden

Besluit: vaststellen van een Structuurvisie en een bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D10, C/D 14, D22.2 en passende beoordeling.

Activiteit: De gemeente Coevorden wil een Structuurvisie voor de gemeenten en een bestemmingsplan voor het buitengebied vaststellen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 25 januari 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 25 januari t/m 6 maart 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 19 januari 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 2 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir S. Bokma

ir P. van der Boom

drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)

ing. C.P. Slijpen

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

drs. ing. F. ten Thij

ing. R.L. Vogel

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Structuurvisie Coevorden 2011-2021 en Bestemmingsplan Buitengebied Coevorden, Arcadis, 30 november 2011;
- Voorontwerp Structuurvisie Coevorden, gemeente Coevorden.

De Commissie heeft kennis genomen van 14 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 6 maart 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Structuurvisie 2011–2021 en
Bestemmingsplan buitengebied gemeente Coevorden**

ISBN: 978-90-421-3456-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

